NOTAT

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

Dyresundhed
J.nr. 2024-14-81-31579
Ref. JOHEL, STM, EMSHE
Dato: 16-12-2024

Højpatogen fugleinfluenza i Europa i relation til truslen for Danmark pr. 16. december 2024

Dansk sammendrag af trusselsvurderingen:

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en trusselsvurdering for højpatogen fugleinfluenza (HPAI), som afløser vurderingen fra 10. april 2024.

Fødevarestyrelsen vurderer, at den samlede sandsynlighed for introduktion af HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra **MIDDEL til HØJ**.

Fødevarestyrelsen vurderer endvidere, at den samlede risiko for smitte med HPAI til dansk fjerkræ gennem samhandel er uændret dvs. fortsat **lav**.

Smitteveje	Sandsynlighed for introduktion pr. 10/4-2024
Vilde fugle	**Høj**
Samhandel med fjerkræ/ rugeæg	**Lav**

Risikobegrænsning:

Fødevarestyrelsen gør opmærksom på at:

1. Trusselsniveauet er steget, da antal udbrud i fjerkræ og fugle i fangenskab i det vestlige EU stiger.
2. Der er fundet højpatogen fugleinfluenza i vilde, raske danske ænder flere steder i Danmark. Dette viser, at virus igen cirkulerer i de vilde fugle.
3. Indeluknings- og overdækningskravet indføres nu, hvor trusselsniveauet stiger i henhold til "Bekendtgørelse om biosikringsforanstaltninger mod aviær influenza (nr. 1595 af 17/12/2024)"
4. Alle fugleejere og fjerkrævirksomheder skal være særligt opmærksomme på risiko for introduktion af HPAI udefra ved at praktisere god smittebeskyttelse. Smittebeskyttelse er ejerens ansvar.
5. Fødevarestyrelsen ønsker stadig indrapportering af fund af døde vilde fugle.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • email@fvst.dk • www.fvst.dk

Highly pathogenic avian influenza in Europe in relation to the threat to Denmark per 12th of December, 2024

Rapid risk assessment:

The Danish Veterinary and Food Administration has assessed the risk of highly pathogenic avian influenza (HPAI), which replaces the assessment from 10th of April, 2024.

The Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall probability of introduction for HPAI to Danish poultry herds due to contact with wild birds has increased from **MEDIUM to HIGH**

The Danish Veterinary and Food Administration also assesses that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry through trade is unchanged and remains **low.**

Risk pathway	Probability of introduction level 10/4-2024
Wild birds	**HIGH**
Trade of poultry and hatching eggs	**Low**

Risk mitigation:

As a consequence of the increased risk, the Danish Veterinary and Food Administration advises:

1. The threat level has increased, as the number of outbreaks in western Europe is rising.
2. HPAI has been detected in healthy, wild birds in several places in Denmark, suggesting widespread infection in wild birds.
3. Owners are now obliged to keep their poultry/birds indoors or under roof according to Bekendtgørelse om biosikringsforanstaltninger mod aviær influenza (nr. 1595 af 17/12/2024)"
4. Poultry and bird holders are recommended to maintain very high levels of biosecurity on top of the obligations above. Biosecurity is the responsibility of the operator.
5. The Danish Veterinary and Food Administration encourages the public to report findings of dead wild birds.

The Danish Veterinary and Food Administration closely monitors the situation in Europe and updates the assessment, when it is considered relevant.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Andre pattedyr smittes af og til sporadisk med fugleinfluenza, og i sjældne tilfælde kan sygdommen smitte til mennesker. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation – pr. 16. december 2024

Vilde fugle

Fra 20. august 2024 til 4. december har vi modtaget 107 døde vilde fugle til analyser, hvoraf 1 bramgås fundet d. 4. december var positiv.

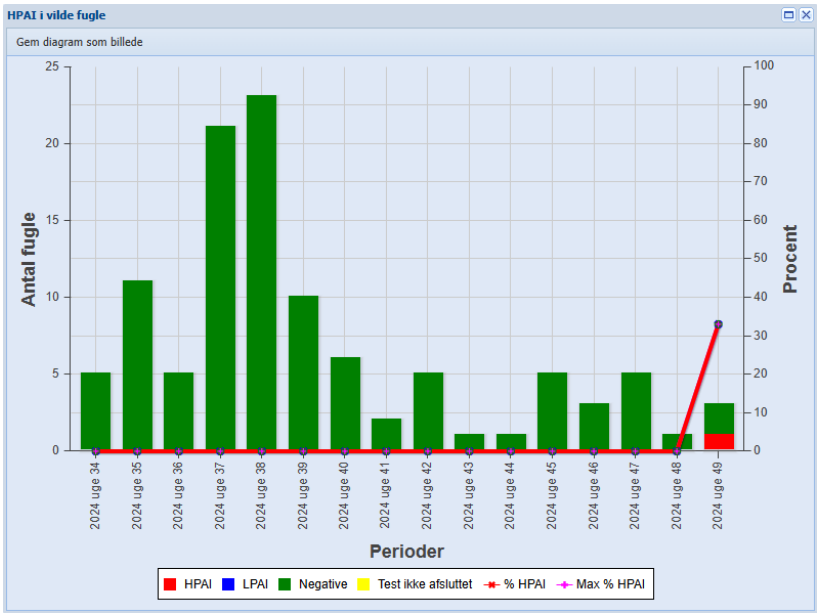

Figur 1 Positiv-procenten af vilde fugle indleveret til Statens Serum Institut til analyse. Kilde: Fugleinfluenza beredskab (fvst.dk) 16.12.24

Der er i perioden fra 25. november til 4. december også indsamlet prøve fra raske vilde ænder nedlagt ved jagt 2 forskellige steder Danmark. Her er blevet påvist HPAI i 10 ænder (pibeænder og gråænder).

Dette er et usædvanligt fund, da det er sjældent at påvise HPAI raske vilde fugle nedlagt ved jagt. Normalt testes 700-900 raske vilde fugle hvert år.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Højpatogen aviær influenza (HPAI) udbredes i vilde fugle i Danmark nu og er således i stigning.

I Europa er der siden den 1. oktober 2024, indrapporteret 358 udbrud af HPAI i vilde fugle, hvoraf Tyskland (63) står for de fleste rapporter (Tabel 1 og Figur 2). I denne periode har der været indberetninger fra hele Europa. Det er relevant for Danmark, at der nu er fundet fugle med HPAI langs vadehavskysten i Nederlandene og i Nordtyskland (figur 2).

Tabel 1. Fugleinfluenza udbrud hos vilde fugle i Europa, mellem 1. oktober og 15. december 2024. Kilde ADIS 16.12.24

Country/Territory	HPAI(NON-P) in Wild Birds
Belgien	1
Croatia	7
Danmark	1
Frankrig	8
Færøerne	2
Irland	1
Island	10
Italien	54
Nederlandene	15
Norge	9
Polen	28
Portugal	3
Republikken Moldova	1
Rumænien	3
Schweiz	2
Serbien	4
Slovakiet	9
Slovenien	41
Spanien	11
Tjekkiet	4
Tyskland	63
Ungarn	23
Østrig	58
Grand Total	358

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

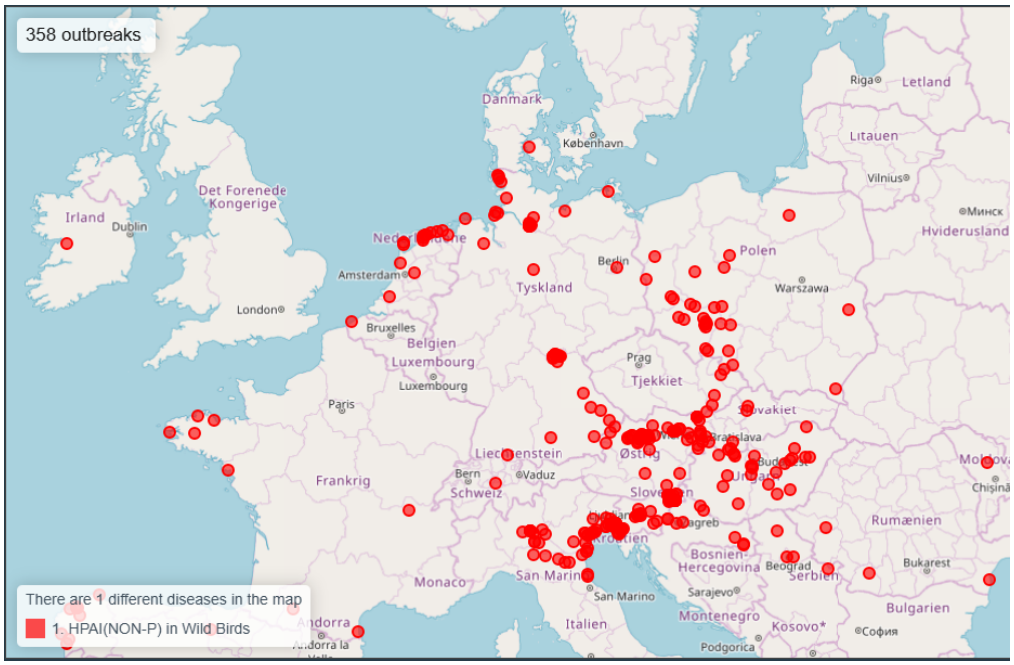

Figur 2. Kort over indrapporteringer over vilde fugle med HPAI i Europa, mellem 1. oktober og 15. december 2024. Kilde ADIS 16.12.24

De største fugletræk fra de nordlige, der går gennem Danmark, er på deres standpladser. På denne tid af året flytter fuglene sig regionalt som følge af ændringer i vinter-temperaturen.

Udbrud af HPAI i fjerkræ og andre fugle i fangenskab

I indeværende sæson (startende 1. oktober 2024) har der været 280 udbrud i fjerkræ og 60 udbrud i fugle i fangenskab i Europa, som er indrapporteret til ADIS. Hovedparten af udbruddene har været koncentreret i Ungarn (188), Italien (27) og Polen (19). Af de 60 udbrud i fugle i fangenskab, har Moldova (17) og Tjekkiet (15) rapporteret flest (tabel 2 og figur 3).

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Tabel 2 Fugleinfluenza udbrud i fjerkræ og fugle i fangenskab i Europa, mellem 1. oktober 2024 og 15. oktober 2024. Kilde ADIS 16.12.24

Country/Territory	Highly pathogenic avian influenza	HPAI(NON-P) in Captive Birds	Total
Albanien	1		1
Bulgarien	2		2
Croatia	2	1	3
Frankrig	8	2	10
Island	1		1
Italien	27		27
Nederlandene	2		2
Norge		1	1
Polen	19	5	24
Republikken Moldova		17	17
Republikken Nordmakedonien	1	1	2
Rumænien	2		2
Slovakiet	2	5	7
Slovenien		1	1
Tjekkiet	3	15	18
Tyrkiet	5	2	7
Tyskland	11	3	14
Ukraine		4	4
Ungarn	188	1	189
Østrig	6	2	8
Grand Total	280	60	340

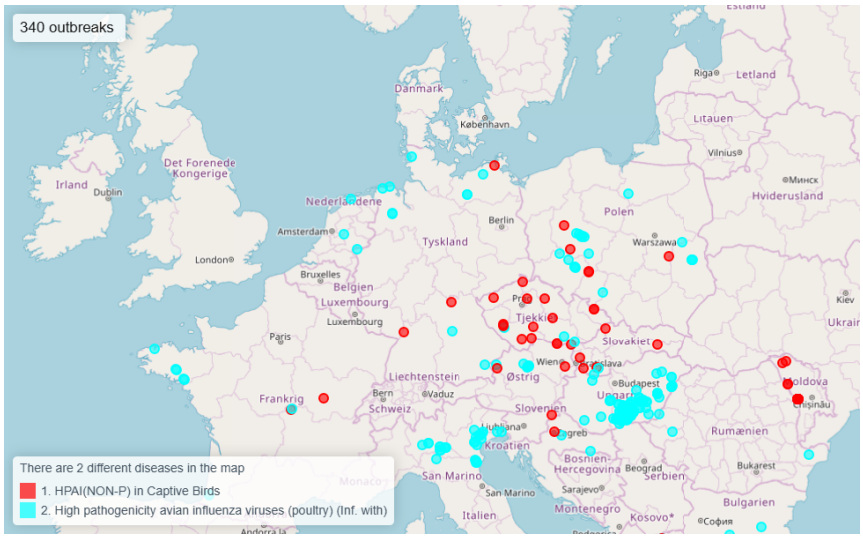

Figur 3 HPAI i fjerkræ og fugle i fangenskab i Europa mellem 1. oktober og 15. december 2024 Kilde: ADIS, 16.12.2024.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Samlet vurdering

Truslen fra de vilde fugle

Følgende betragtninger indgår i vurderingen:

1. Antallet af udbrud i især Holland og Tyskland stiger støt og der meldes om fund af smittede vilde fugle
2. Der er fundet HPAI i vilde fugle flere steder i Danmark, hvilket viser at HPAI nu spredes aktivt i de vilde fugle.

Baseret på ovenstående vurderer Fødevarestyrelsen, at den samlede sandsynlighed for introduktion af HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra MIDDEL til HØJ.

Samhandel og transport af fjerkræ

Som følge af situationen i Europa og transport af slagtekyllinger, rugeæg og fjerkræ på tværs af de europæiske grænser, er der risiko for introduktion af fugleinfluenza gennem ikke tilstrækkeligt rengjorte lastbiler, der transporterer dyrene imellem Danmark og de europæiske lande.

Fødevarestyrelsen har gennemført stikprøvebaseret kontrol af fjerkræ transportbiler og vil fortsat have opmærksomhed på dette i kontrollen. Fødevarestyrelsen vurderer, at sandsynligheden for et udbrud af fugleinfluenza i en fjerkræbesætning i Danmark som følge af utilstrækkeligt rengjorte transportbiler fortsat er LAV.

Risikobegrænsning:

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervsmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres.

Tabel 4. Smitteveje og sandsynlighed for introduktion

Smitteveje	Sandsynlighed for introduktion pr. 16/12-2024
Samhandel og transport af fjerkræ/rugeæg	**Lav**
Vilde fugle	**Høj**

Husk god smittebeskyttelse

Smittede trækfugle kommer stadig til Danmark! Du skal som fjerkræejer sikre god smittebeskyttelse for at forebygge smitte med fugleinfluenza. Dette gælder også for fugle i fangenskab.

Eksempler på god smittebeskyttelse:

- Fjerkræ eller fugle i fangenskab fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

- Undgå, at opdræt eller hold af ænder eller gæs har fysisk kontakt med andet fjerkræ eller fugle i fangenskab.
- Undgå, at fjerkræ eller fugle i fangenskab får vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle i fangenskab har adgang til, afskærmes, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

Her finder du Fødevarestyrelsens information om fugleinfluenza - Fødevarestyrelsen

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ eller fugle i fangenskab opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside finder du informationer om, hvordan du som fjerkræejer og ejer af fugle i fangenskab skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har fugle i fangenskab eller er professionel fjerkræavler skal du altid overholde basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vilde fugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Har du *fjerkræ* eller har du *fugle i fangenskab*?

Dyresundhedsloven definerer ***fjerkræ***, som fugle der opdrættes eller holdes med henblik på kødproduktion, konsumægs-produktion eller produktion af andre produkter uanset race, samt avl af fugle til de formål. Fjerkræ er også fugle, der holdes med henblik på fornyelse af vildt bestande.

Fugle i fangenskab er alle andre fugle, forudsat at deres produkter kun bruges i egen husholdning. Det er også fugle, der kun holdes med henblik på opvisninger, kapflyvninger, udstillinger, konkurrencer, og lignende, inklusivt med henblik på avl eller salg til disse formål.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Du kan læse den præcise ordlyd i: EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 EUR-Lex - 32016R0429 - EN - EUR-Lex (europa.eu). Læs mere på Fødevarestyrelsens hjemmeside her

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask, og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjervildt eller fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ fra lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Operatører, herunder transportører, skal sikre, at transportmidler, der anvendes til transport af fjerkræ eller rugeæg, rengøres og desinficeres hurtigst muligt efter hver transport, jf. artikel 4 i Kommissionens delegerede forordning 2020/688.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone, skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund af døde vilde fugle

Indmeldinger af døde vilde fugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vildtlevende fugle i Danmark.
Hvis du finder døde eller syge vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund særligt, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle
- Rovfugle
- Kragefugle
- Måger

Husk, at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vilde fugle ind til Fødevarestyrelsen.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk

Liste over de fuglearter, der har mest interesse for Fødevarestyrelsen kan findes her.

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Følg med i AI overvågningen i vildfugle i Danmark her.

Referencer

ADIS meddelelser fra EU Kommissionen.

Info notes fra EU Kommissionen.

AI Ekspertgruppe møde.

ADIS database.

Fugleinfluenza databasen: Fugleinfluenza beredskab (fvst.dk)

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler om forebyggelse og bekæmpelse af visse listeopførte sygdomme (EØS-relevant tekst)

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/688 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår dyresundhedsmæssige krav vedr. flytning inden for Unionen af landdyr og rugeæg.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk/kontakt • www.fvst.dk